

Upoznati Njega i upoznati sebe (XI): Pismo ste Kristovo

Odnos s Bogom u našoj molitvi usko je povezan sa svime što činimo u svakodnevnom životu. Istaknuo je to Isus u svom propovijedanju i uvijek je na to podsjećao sveti Josemaría.

8.01.2021.

Pred kraj 57. godine, sveti Pavao piše pismo kršćanima koji žive u Korintu. Apostol je svjestan da ga neki u toj zajednici ne poznaju, pojedini su se

dali zavesti naklapanjima koja ga diskreditiraju, stoga u većem dijelu teksta iznosi karakteristike koje treba imati glasnik Evandželja Isusova. Također znamo da im je, iz tog istog razloga, obećao da će ih posjetiti uskoro, ali, do toga trenutka, nije to mogao učiniti. U ovome kontekstu nalazimo jednu od najljepših rečenica iz njegovih pisama. Pavao si postavlja retoričko pitanje da li bi trebao poslati preporučeno pismo kako bi ga zajednica bolje upoznala i da ponovno zadobije njihovu naklonost. I odgovara si, pun pouzdanja u Božje djelovanje u ljudima, da je pravo preporučeno pismo srce svakog kršćanina iz Korinta; tvrdeći da je sam Duh Sveti onaj koji ga piše u njihovim dušama, koristeći se onim što im je sveti Pavao objavio: „Vi ste, očito, pismo Kristovo” (2 Kor 3,3)

Kako postajemo to „pismo Kristovo”? Na koji nas to način Bog mijenja

malo-pomalo? „A svi mi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, po Duhu se Gospodnjem preobražavamo u istu sliku — iz slave u slavu” (2 Kor 3,18). Ove riječi svetoga Pavla otkrivaju *metodu* Duha Svetoga u nama. Radi se o tome da postanemo *veličanstveno slični* Kristu rastući s vremenom: ova je dinamika svojstvena duhovnom životu.

Htjeti isto što i Isus

Možemo jako dobro razumjeti da je jedna od najvećih Isusovih briga bila da molitva, kao privilegirano sredstvo u izgradnji našeg odnosa s Bogom, ne ostane kao odvojeni dio među ostalim obavezama, preslab da utječe na preobrazbu života. Zbog toga je Krist, inzistirajući na važnosti sjedinjenja molitve s preobrazbom vlastitog života, u Propovijedi na gori rekao: „Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: ‚Gospodine, Gospodine!’, nego onaj koji vrši volju

Oca mojega, koji je na nebesima.
Mnogi će me u onaj dan pitati:
,Gospodine, Gospodine! Nismo li mi u
tvoje ime prorokovali, u tvoje ime
đavle izgonili, u tvoje ime mnoga
čudesa činili?’ Tada ću im kazati:
,Nikad vas nisam poznavao!’ (...)" (Mt
7, 21-23). Snažne su to riječi. Nije
dovoljno slijediti ga, čak ni činiti
velike stvari u ime Isusovo. Riječ je o
nečemu puno dubljem: znati
prihvati Božju volju.

Nije nam teško razumjeti te riječi
našeg Gospodina. Ako je molitva put
i izraz prijateljskog odnosa, onda
treba imati odlike svojstvene takvoj
vrsti ljubavi. Među prijateljima se
postiže da, kako podsjećaju klasicisti,
al *idem velle*, *idem nolle*, isto želimo i
isto odbacujemo. Molitva mijenja naš
život zato što dovodi do toga da se
usklađujemo sa željama srca
Kristova, da treperimo njegovim
žarom za dušama, da s gorljivošću
nastojimo ugoditi našem nebeskom

Ocu. Kada ne bi bilo tako, kada nas molitva ne bi dovela do *veličanstvene sličnosti* o kojoj je govorio sveti Pavao, naša molitva, i da to ne primijetimo, mogla bi se pretvoriti u nešto slično terapiji samopomoći, s ciljem da očuvamo mir u svojoj duši ili da si osiguramo samotno mjesto. U tom slučaju, makar se radilo o ciljevima koji mogu biti pozitivni, molitva ne bi ispunila svoju prvobitnu funkciju: kanalizirati autentičan prijateljski odnos s Kristom, koji je pozvan preobraziti život.

Ovaj važan Isusov nauk može nam poslužiti kao indicija u preispitivanju *stanja* naše molitve. Kriterij više neće biti osjećaj ili duhovni ugodaj koji pronalazim u trenucima svoje molitve; pa ni broj ciljeva koje sam si spreman postaviti; čak ni stupanj koncentracije koji sam uspio postići. Molitva će se, naprotiv, moći preispitati u svjetlu preobrazbe koju

donosi u naš život, u svjetlu postepenog svladavanja nedosljednosti koje se očituju u onome što vjerujemo i onome što, na kraju krajeva, uspijevamo živjeti.

Poistovjećenje koje dolazi s vremenom

Sam sveti Pavao, koji je primio tu milost da se susretne s uskrslim Isusom na putu za Damask, ističe u drugim tekstovima da su prvi kršćani bili itekako svjesni da je cilj molitve poistovjećenje s Kristom. Tako je ohrabrivao kršćane iz Filipa da imaju „iste osjećaje koje je imao i Krist Isus” (Fil 2,5) i jednostavno je objasnjavao onima iz Korinta da „mi imamo misao Kristovu” (1 Co 2,16).

Međutim, imati *osjećaje i um* samog Sina Božjega nije nešto što može postati plod našeg osobnog truda ili primjene određenih tehnika učenja. Radi se o nečemu što je posljedica osobne borbe da činimo dobro na

način na koji bi to činio Isus, ali kroz iskustvo zajedništva, koje je karakteristično za prijateljsku ljubav; tako se, djelovanjem milosti, otvaramo prihvaćanju onoga što je svojstvenu Kristu.

Dok je riječ o tipičnom efektu prijateljskog odnosa, poistovjećivanje s Kristom, kao plod molitve, dolazi postupno, zahtjeva određeno vrijeme. Zbog toga je sveti Josemaría podsjećao da Bog vodi duše kao po strmom putu, djelujući malo-pomalo u njihovoј nutrini i dajući im želje i snagu da svakog puta mogu bolje odgovoriti na njegovu ljubav: „U ovom ljubavnom turniru ne trebaju nas rastuživati padovi, pa čak ni teški padovi, ako skrušeno i s ispravnom nakanom pristupamo Bogu u sakramentu Ispovijedi. Kršćanin nije manični sakupljač niza besprijeckornih služenja. Isus Krist, Naš Gospodin, dirnut je Ivanovom nevinošću i vjernošću, ali ga je i,

nakon Petrovog pada, ganulo njegovo pokajanje. Jasna je Isusu našla slabost i privlači nas k sebi, kao po strmini, želeći da znamo ustrajati u postepenom usponu, iz dana u dan” [1]. Činjenica da naše niskosti — pa čak ni one koje nas najviše ponižavaju — nisu prepreka u ljubavi prema Bogu i na našem putu potpunog poistovjećenja s njim, ispunja nas nadom. I ispunja nas čuđenjem: Kako je moguće da bude stvaran taj krik — još jednom od svetoga Pavla — koji nas uvjerava da nas „ništa neće moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem.” (Rim 8,39)?

Odgovor, koji samo molitvom možemo potpuno shvatiti, leži u primatu božanske inicijative: Bog je onaj koji nas traži i privlači. Apostol Ivan, kada je već bio u posljednjim godinama života, s ganućem se toga prisjećao: „U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego — on je

ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijeha naše” (1 Iv 4,10). Dakle, moliti znači biti svjesni da smo u dobrim rukama i da naša je naša — uvijek nesavršena — ljubav samo odgovor na Božju ljubav koja nam je prethodila, koja nas prati i slijedi. Kontemplacija te ljubavi je najbolji poticaj u prevaljivanju tog strmog puta dubokog poistovjećivanja s Isusom Kristom.

Stalni rast u ljubavi

Obično, u kršćanskem životu, tijek vremena ide ruku pod ruku s osobnim rastom. Zbog toga, odgovor na Božju ljubav za kojom toliko čeznemo u molitvi obično se očituje u želji da se popravimo, u odlučnom nastojanju da udaljimo od sebe sve ono što nas udaljava od Krista. Iz toga razloga, i vjerojatno relativno često, podučavalo nas se da činimo *ispit savjesti*, tražeći prosvjetljenje kako bismo spoznali što je to u

našem ponašanju što odudara od ponašanja djeteta Božjeg; naučili smo donositi konkretne odluke da bismo — računajući uvijek na pomoć milosti — nastojali ugoditi Gospodinu, nadilazeći one aspekte našega života koji nas udaljavaju od njega, pa makar i minimalno.

Znamo kako dobro da taj *ispit* i te *odluke* nisu način da nastojimo postići određene stvari svojim snagama, već je riječ o istinski ljudskom načinu izražavanja ljubavi: onaj koji nastoji u svemu ugoditi voljenoj osobi trudi se ostvariti najbolju verziju sebe sama. Znajući da nas Bog voli ovakve kakvi jesmo, želimo i mi njega voljeti onako kako zaslužuje. Zbog toga se nastojimo, s dozom zdravog uzbuđenja, svakog dana malo boriti. Ne želimo — tako jednostavno — pasti u napast da opravdavamo naše slabosti, zaboravljujući da je svojom smrću i

uskrsnućem Krist zadobio dovoljno milosti da pobijedi naše grijeha. [2]

Kada je sveti Josemaría bio mladi svećenik, brojni biskupi su tražili da propovijeda tijekom duhovnih obnova ili duhovnih vježbi. Kasnije su ga optuživali za održavanje „vježbi o životu, a ne o smrti” [3]. Bili su navikli da se, tijekom tih dana, razmišlja posebice o vječnoj sudbini svakog ponaosob i iznenadili su se da je sveti Josemaría također naširoko govorio o tome kako koherento živjeti vlastiti poziv. Ovo ističe jednu značajnu karakteristiku poslanja Opusa Dei: podučavati kako *materijalizirati duhovni život*, izbjegavajući da molitva postane neovisna i izdvojena dimenzija u životu osoba; ili, kako sveti Josemaría kaže, „*udaljiti ih na taj način od kušenje*, tako česte nekad i danas, da vode dvostruki život: unutarnji život, život odnosa s Bogom, s jedne strane; i drugi, različiti i odvojen, obiteljski,

profesionalni i društveni život, pun malih zemaljskih stvarnosti” [4].

Iako u trenucima molitve nećemo uvijek osjećajno doživljavati ljubav Božju — ponekad sigurno hoćemo — zapravo je ona uvijek tu prisutna i djelotvorna. Ako toj ljubavi pridodamo borbu kroz koju nas Gospodin usmjerava, naš život — naše misli, naše želje, naše namjere, naša djela — preobrazit će se postepeno. Postat ćemo za druge *Krist koji prolazi, ipse Christus.*

Ljubiti ga u bližnjemu

Jednom prilikom, pisar je upitao Isusa: „Učitelju, koja je zapovijed najveća u Zakonu?”. Sjećamo se kako dobro njegovog odgovora: „Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. To je najveća i prva zapovijed. Druga, ovoj slična: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. O tim dvjema zapovijedima visi sav

Zakon i Proroci” (Mt 22, 36-38). Na ovaj način, s malo riječi, Isus je razjasnio za sva vremena jedinstvo ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. I riječ je o naučavanju u kojem je Gospodin ustrajao do posljednjih trenutaka prije konačnog uzlaska na nebo. Čak i onda kada se, nakon što je uskrsnuo, nalazi s Petrom na obali Galilejskog mora, Isus uvijek jednako odgovara na ljubavna obećanja onoga koji će biti prvi papa: „Pasi ovce moje” (usp. Iv 21, 15-17).

Glavni razlog ujedinjenja dviju zapovijedi i, stoga, potrebe da naučimo voljeti Krista u drugima, snažno je predločio sam Isus u opisu konačnoga suda. Tamo ističe da se razlog nalazi u dubokom jedinstvu koje je on uspostavio sa svakim čovjekom: „Jer ogladnjeh i dadoste mi jesti; ožednjeh i napojiste me” (Mt 25,35). Zapravo, kako što naučava II. vatikanski koncil, „na određeni

način, Sin Božji se svojim utjelovljenjem sjedinio sa svakim čovjekom” [5]. Nemoguće ga je ljubiti ako ne ljubimo bližnjega, i ako ga također ne naučimo ljubiti u bližnjemu.

Molitva, kada je autentična, potiče nas da se brinemo za druge; za one koji su nam najbliži i za one koji najviše pate. Potiče nas da naučimo živjeti sa svima i, također, da osiguramo mjesto u svom srcu za one koji razmišljaju drugačije od nas, čineći im uvijek dobro, čestim gestama služenja. U njoj pronalazimo snagu za opraštanje i žar da možemo uvijek bolje i konkretnije ljubiti svakoga, napuštajući svoje egoizme i komoditete, ne bojeći se da ćemo si sveto zakomplicirati život. Kao što nas podsjeća papa Franjo, „najbolji način da provjerimo da li je naš put molitve autentičan bit će da pogledamo u kojoj mjeri se naš život mijenja u svjetlu milosti” [6]. Steći

suosjećajno i milosrdno srce, kao što je Isusovo — savršena slika srca Očevog — konačan je plod našeg molitvenog života, siguran znak našeg poistovjećenja s Kristom.

Nicolás Álvarez de las Asturias /
Photo: Ava Sol - Unsplash

[1] sveti Josemaría, *Es Cristo que pasa*, br. 75.

[2] usp. sveti Ivan Pavao II., Enc. *Veritatis splendor*, br. 102-103.

[3] usp. Andrés Vázquez de Prada, *Utemeljitelj Opusa Dei*, sv. 2, str. 675-680.

[4] sveti Josemaría, *Conversaciones*, br. 114.

[5] II. vatikanski koncil, Pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*, br. 22.

[6] Franjo, Ap. pobudnica *Gaudete et exsultate*, br. 105.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/upoznati-njega-i-upoznati-
sebe-xi-pismo-ste-kristovo/](https://opusdei.org/hr-hr/article/upoznati-njega-i-upoznati-sebe-xi-pismo-ste-kristovo/) (29.07.2025.)